

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ШОСТКИНСЬКИЙ ІНСТИТУТ
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Кафедра економіка та управління

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету
денної форми навчання

_____ Проценко О.М.
“ _____ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

галузі знань 0305 "Економіка та підприємництво"

напрямок підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»

інститут, факультет: Шосткинський інститут Сумського державного
університету, факультет денної форми навчання

Погоджено: начальник навчально-методичного відділу _____ Полончук В.О.

Шостка – 2016 рік

Робоча програма з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність» для студентів денної та заочної форм навчання за напрямом підготовки 6.030504 «Економіка підприємства»

Розробник: ст.викладач кафедри економіки та управління, кандидат економічних наук Новикова Інна Володимирівна.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та управління

Протокол від. “ _____ ” _____ 20__ року № _____

Завідувач кафедри економіки та управління

І.В.Прожога

“ _____ ” _____ 20__ року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – денна – 4,5 заочна – 4,5	Галузь знань: 0305 «Економіка та підприємництво»	За вибором вищого навчального закладу	
	Напрямок підготовки 6.030504 "Економіка підприємства"		
Модулів – 3	Спеціальність (професійне спрямування): _____	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		4-й	4-й
ОДЗ		Семестр	
Загальна кількість годин: за денною формою навчання – 135 за заочною формою навчання – 135		7-й	7-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4,4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	32 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		32 год.	4 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		71 год.	123 год.
		Обов'язкове домашнє завдання	
		15	-
Вид контролю			
дск	іспит		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 90,1 %;

для заочної форми навчання – 9,75 %.

МЕТА

Формування ринкової економічної системи в Україні потребує її інтегрування до світового економічного простору. Це можливо тільки за умов створення високоефективного механізму функціонування суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, належної підготовки фахівців у даній галузі. Тому трансформація системи економічного навчання з метою підготовки висококваліфікованих спеціалістів, здатних ефективно працювати не тільки на внутрішньому, але й на зовнішньому ринку, передбачає викладання цілого комплексу фахових дисциплін. Дисципліна «Зовнішньоекономічна діяльність» є підґрунтям, що формує систему професійних навичок майбутніх спеціалістів у сфері зовнішньої торгівлі.

Головна мета навчальної дисципліни полягає у дослідженні системи функціонування суб'єктів господарської діяльності у сфері зовнішньоекономічних відносин, вивченні основних законів і закономірностей, що застосовуються при здійсненні підприємствами експортно-імпортних операцій. Вивчаючи систему регулювання зовнішньоекономічної діяльності, студент ознайомлюється з основними нормативно-правовими засадами функціонування підприємств на зовнішньому ринку, специфікою митного регулювання при здійсненні експортно-імпортних операцій, методами нетарифного регулювання експортної і імпортної політики країни.

Фахівець з управління зовнішньоекономічною діяльністю має оволодіти конкретними знаннями з особливостей валютно-фінансового забезпечення експортно-імпортних угод та специфіки кредитно-розрахункових відносин у сфері зовнішньоекономічних зв'язків. При цьому важливим моментом є вироблення професійних навичок щодо проведення повноцінного аналізу діяльності підприємства, виявлення факторів, що впливають на ефективність функціонування суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, з метою прогнозування стратегії виходу на зовнішній ринок.

ПРОГРАМА КУРСУ.

7 семестр

Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль в розвитку національної економіки.

Характеристика причин та передумов розвитку зовнішньоекономічної діяльності. Суть та особливості зовнішньоекономічної політики країни. Показники функціонування зовнішньоекономічної системи країни.

Літ. основна: [1] Дод. літ.: [4]

Тема 2. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Принципи зовнішньоекономічної діяльності України. Класифікація суб'єктів та видів зовнішньоекономічної діяльності. Характеристика системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Систематизація методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Літ. основна: [1] Дод. літ.: [4]

Тема 3. Митно-тарифна система регулювання експортно-імпортних операцій.

Характеристика системи митного регулювання в Україні. Митний тариф як інструмент економічної політики країни. Характеристика системи митного оподаткування. Митний контроль як складник митно-тарифної політики. Митне оформлення при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

Літ. основна: [1] Дод. літ.: [4]

Тема 4. Нетарифні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

Суть та класифікація нетарифних методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Характеристика системи кількісних обмежень експортно-імпортних операцій. Порівняльний аналіз використання імпортної квоти і митного тарифу як засобів регулювання імпорту. Приховані методи протекціонізму.

Літ. основна: [1] Дод. літ.: [4]

Тема 5. Орендні операції, як вид зовнішньоекономічної діяльності.

Суть та економічне значення лізингових операцій. Характеристика функцій лізингу. Систематизація видів лізингових операцій.

Літ. основна: [1] Дод. літ.: [4]

Тема 6. Зустрічна торгівля як форма виходу підприємств на зовнішній ринок.

Причини існування та сутність зустрічної торгівлі. Бартерні операції як вид зустрічної торгівлі. Операції за участю продавця у сфері зовнішньоекономічних відносин. Характеристика операцій промислового співробітництва.

Літ. основна: [1] Дод. літ.: [4]

Тема 7. Суть і структура зовнішньоторговельного договору купівлі-продажу.

Тактика і стратегія проведення переговорів при укладанні зовнішньоекономічної угоди. Зміст та структура зовнішньоекономічного контракту. Характеристика базисних умов контрактів. Ціна товару та загальна вартість контракту. Механізм міжнародних розрахунків та фінансові умови зовнішньоторговельних угод.

Літ. основна: [1] Дод. літ.: [4]

Тема 8. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Сутність валютних відносин. Валютні умови зовнішньоторговельних контрактів. Валютні ризики та способи їх усунення.

Літ. основна: [1] Дод. літ.: [4]

Тема 9. Економічна ефективність зовнішньоекономічної діяльності.

Сутність та розрахунок економічної ефективності зовнішньоекономічної діяльності країни. Характеристика показників ефективності зовнішньоекономічної діяльності

Літ. основна: [1] Дод. літ.: [4]

2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		о	л	п	лаб	інд
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль I												
Змістовний модуль 1. Сутність зовнішньоекономічної діяльності												
Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль в розвитку національної економіки.	14	4	4	-	-	6	10	-	-	-	-	10
Тема 2. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	16	4	4	-	-	8	20	1	-	-	-	19
Разом за змістовим модулем 1	30	8	8	-	-	14	30	1	-	-	-	29
Змістовний модуль 2. Сутність мита. Нетарифні методи регулювання ЗЕД												
Тема 3. Митно-тарифна система регулювання експортно-імпортних операцій.	12	4	4	-	-	4	14	1	1	-	-	12
Тема 4. Нетарифні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	10	2	2	-	-	6	7	1	-	-	-	6
Тема 5. Орендні операції, як вид зовнішньоекономічної діяльності.	8	2	2	-	-	4	9	-	1	-	-	8
Разом за змістовим модулем 2	30	8	8	-	-	14	30	2	2	-	-	26
Усього годин	60	16	16	-	-	28	60	3	2	-	-	55
Модуль II												
Змістовний модуль 3. Сутність зустрічної торгівлі												
Тема 6. Зустрічна торгівля як форма виходу підприємств на зовнішній ринок.	16	4	4	-	-	8	17	1	1	-	-	15
Тема 7. Суть і структура зовнішньоторговельного договору купівлі-продажу.	14	4	4	-	-	6	13	1	-	-	-	12
Разом за змістовим модулем 3	30	8	8	-	-	14	30	2	1	-	-	27
Змістовний модуль 4. Економічна ефективність ЗЕД												
Тема 8. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	14	4	4	-	-	6	16	1	-	-	-	15
Тема 9. Економічна ефективність зовнішньоекономічної діяльності.	16	4	4	-	-	8	29	2	1	-	-	26
Разом за змістовим модулем 4	30	8	8	-	-	14	45	3	1	-	-	41
Усього годин	60	16	16	-	-	28	75	5	2	-	-	68
Виконання ОДЗ	15	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	-
Разом	135	32	32	-	-	15	54	135	8	4	-	123

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Зовнішньоекономічна діяльність та її роль в розвитку національної економіки.	4	-
2	Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.	4	-
3	Митно-тарифна система регулювання експортно-імпортних операцій.	4	1
4	Нетарифні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	2	-
5	Орендні операції, як вид зовнішньоекономічної діяльності.	2	1
6	Зустрічна торгівля як форма виходу підприємств на зовнішній ринок.	4	1
7	Суть і структура зовнішньоторговельного договору купівлі-продажу.	4	-
8	Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	4	-
9	Економічна ефективність зовнішньоекономічної діяльності.	4	1
	Разом	32	4

4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Зовнішньоекономічна діяльність та її роль в розвитку національної економіки.	6	10
2	Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.	8	19
3	Митно-тарифна система регулювання експортно-імпортних операцій.	4	12
4	Нетарифні методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.	6	6
5	Орендні операції, як вид зовнішньоекономічної діяльності.	4	8
6	Зустрічна торгівля як форма виходу підприємств на зовнішній ринок.	8	15
7	Суть і структура зовнішньоторговельного договору купівлі-продажу.	6	12
8	Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	6	15
9	Економічна ефективність зовнішньоекономічної діяльності.	8	26
10	Виконання ОДЗ	15	
	Разом	71	123

5. Індивідуальні завдання

Навчальним планом вивчення дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність» передбачено виконання обов'язкового домашнього завдання студентами денної форми навчання. Метою обов'язкового домашнього завдання є:

- систематизувати, розширити, поглибити та закріпити отримані студентами теоретичні знання при вивченні курсу «Економічний аналіз», навчитися застосовувати їх при рішенні конкретних питань організації та ведення аналітичної роботи в системі промислового виробництва;

- надати студентам методiku використання в реальних умовах даних первинних документів, облікових реєстрів, статистичних збірників, узагальнення та аналізу матеріалу, який використовується ;

- навчити студентів самостійно та правильно викладати матеріал в ув'язці отриманих теоретичних знань з практикою організації економічного аналізу;

- прищепити студентам навички та вміння самостійно, глибоко та критично аналізувати роботу промислового підприємства, відкривати невикористані внутрігосподарські резерви та вносити свої конкретні пропозиції по усуненню виявлених недоліків, мобілізації всіх резервів для підвищення ефективності господарювання.

6. Методи навчання

Лекції: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням опорного конспекту.

Практичні заняття: розв'язання типових завдань, виконання письмових контрольних робіт поточного контролю.

7. Методи контролю

На кожному практичному занятті проводиться тестування або письмова контрольна робота з розв'язанням задач. Тестування і контрольні оцінюються згідно регламенту.

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота												Підсумковий тест,	Сума
Модуль I						Модуль II							
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2			Мод.контроль	Змістовий модуль 3		Змістовий модуль 4		Мод.контроль	ОДЗ, заохоч.бали	40	100
T1	T2	T3	T4	T5		T6	T7	T8	T9				
4	4	4	4	4	7	4	4	4	4	7	10,0		

9. Методичне забезпечення.

Методичні вказівки до написання обов'язкового домашнього завдання з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність» для студентів денної форми навчання.

Методичне забезпечення

А. Основна навчальна література

№ п/п	Назва навчальної літератури	Вид	Наявність примірників
1.	Основи зовнішньоекономічної діяльності: Підручник/ О.П.Гребельник – К.: Центр учбової літератури - 2008	Підручник	6
2.	Румянцева Н.С. Зовнішньоекономічна діяльність – К.: ЦНЛ. 2004	Навч. посібник	4

Б. Додаткова література.

3. Віднійчук-Вірван Л.А. Міжнародні розрахунки: валютні операції: Навч.посібник. – Львів: магнолія плюс. – 2005
4. За ред.Філіпенко А.С., Будкіна В.С., Гальчинського А.С. Україна: світове господарство – взаємодія на межі тисячоліть. – К.: Либіль, 2002.
5. Закон України Про зовнішньоекономічну діяльність від 16.04.91р. № 959/12 зі змінами та доповненнями.
6. Закон України Про перації з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічних відносинах від 15.09.95р. №327/95 зі змінами та доповненнями.
7. Закон України про регулювання товарообмінних (бартарних) операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності від 23.12.98р. № 351 –ХІУ зі змінами та доповненнями.
8. Закон України Про режим іноземного інвестування від 10.03.96р. №93/96-ВР зі змінами та доповненнями.
9. Закон України Про опадаткування прибутку підприємств від 28.12.94р. №334/94 – ВР зі змінами та доповненнями.
10. Наказ Державної митної служби України від 09.07.97р. №307 №Про затвердження Інструкції про порядок заповнення вантажної митної декларації», зі змінами та доповненнями.

Розробник програми

Новикова І.В.

Завідувач кафедри

Прожога І.В.

" ____ " _____ 2016 р.

**РОБОЧИЙ РЕГЛАМЕНТ
МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВОГО КОНТРОЛЮ І ОЦІНЮВАННЯ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ»**

1. Структура навчальної дисципліни: Загальний обсяг – 135 годин/ 4,5 кредити
Лк – 32 год/16, Пр – 32 год/16, дск.
2. Організація навчального процесу: Семестрів викладання – 1;
модульних циклів – 2.
3. Шкала оцінювання з навчальної дисципліни: **R = 100 балів**
з низ додатковий семестровий контроль – **40 балів**
4. Розподіл рейтингових балів за видами навчальної роботи:
 - а) робота на аудиторних заняттях:
 - практичні заняття: 0,5 бали.**Всього: 16 пр * 0,15 бали = 2,4 бали.**
 - б) виконання завдань на практичних заняттях (та ІРС): тестування, письмове опитування питань, винесених на СРС:
 - вирішення завдань, задач – 16 пр * 0,75 балів = **12,0 балів**;
 - письмове опитування 16 пр * 1,0 балів = **16,0 балів**
 - усне опитування – 16 пр * 0,35 бали = **5,6 бали**;**Всього: 16 пр. * 2,25 балів = 36,0 балів.**
 - в) складання комплексних письмових модульних контролів
всього 2 мод.* 7 балів = **14 балів**:
 - теоретичне завдання або тестування максимально 3 бали;
 - практичне завдання максимально 4 бали.
 - г) виконання ОДЗ – **10 балів**;
 - д) додатковий семестровий контроль – **40 балів**:
 - теоретичне завдання максимально 24 бали;
 - практичне завдання максимально 16 балів.
5. Підсумок рейтингових балів за модульними циклами (при позитивному оцінюванні):
 - 1-й модульний цикл (8 лк., 8 пр.занять, модульний контроль) – 15,0 ... 25,0 балів
 - 2-й модульний цикл (8 лк., 8 пр.занять, модульний контроль, захист ОДЗ, додатковий семестровий контроль) – 45,0 ... 75,0 балів
6. Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи: перескладання підсумкового модульного контролю студентами, які отримали рейтинговий бал за модульний цикл, що відповідає незадовільній оцінці (менше зазначеної в п.5), проводиться не пізніше двох тижнів після атестаційного. Позитивні оцінки з модульного циклу в цілому та його складових не підвищуються.
7. Підсумкове семестрове оцінювання навчальної роботи студентів: оцінювання відповідно до отриманих за семестр рейтингових балів здійснюється за такою шкалою: гранична кількість рейтингових балів, отриманих студентом з навчальної дисципліни, не може перевищувати значення шкали оцінювання з дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

- студенти, які мають незадовільні рейтингові бали за семестр (від 35 до 59), складають захід підсумкового семестрового контролю іспит;
- студенти, які мають рейтинговий бал за семестр менше 35, до заходу підсумкового семестрового контролю не допускаються.

Лектор потоку _____ І.В.Новикова

Завідувач кафедри _____ І.В.Прожога

«__» _____ 2016 рік